

Toen Alice (in Alice in Wonderland) op een tweesprong kwam, vroeg ze aan de kat welke kant ze op moest. “Dat hangt af waar je heen wil”, antwoordde de Kollumer kat. “Dat weet ik niet” repliceerde Alice. “In dat geval maakt het niet uit” besloot de kat.

Dit is de attitude die de kijker bij het werk van Elise Berkvens dient aan te nemen. Met traagheid verdwalen in haar schilderijen is een zalige en zelfs metafysische ervaring. Elise schildert niet de realiteit maar brengt de vele realiteiten samen. Wat en hoe we de dingen zien, is immers afhankelijk van onze positie (plaats, houding, stemming) ten opzichte van die realiteit. Met een grote spirituele vrijheid neemt de kunstenaar vele posities in. Nadat ze in haar hoofd gedeconstrueerd zijn, worden ze herschikt volgens de wil(lekeur) van de schepper. Berkvens werk nodigt ons uit om vrijer te kijken, niet geconditioneerd door de traditie of gewoonte waarmee we een kunstwerk benaderen. Het doet me denken aan Maharshi: “Bestaan of bewustzijn is de enige werkelijkheid die er is. Bewustzijn is het scherm waarop alle beelden komen en gaan. Het scherm is echt, de beelden erop slecht schaduwen”. Elise begrijpt het menselijk onvermogen om alles waar te nemen en herconstrueert een wereld om hem in zijn vele dimensies te tonen.

Veel werken van Berkvens roepen referenties aan het kubisme op, maar dit gaat verder; haar werk transcendeert de werkelijkheid nadat eerst alle facetten ervan verkend zijn. Je kan stellen dat één schilderij een mengeling of puzzel is van een veelheid aan werken. Een veelheid die zich niet meteen ontsluit maar die zich gestaag openbaart. We het werk ten volle wil proeven, moet traag degusteren want de vele lagen geven zich niet meteen bloot.

Gegrepen door de rijke inhoud van haar werk, zouden we haar ambacht vergeten. Er is geen twijfel: Elise Berkvens kent haar métier! Ja, ze kan schilderen, ze kent de potentie van het kleurenpalet dat ze gebruikt maar is zovéél meer!

Jan Leysen, Curator en kunstverzamelaar

2017, n.a.v. de solo tentoonstelling in CCHA, Hasselt